

نامه میرزا آقاخان نوری به فرخ خان امین‌الملک

درباره میرزا علی نقی حکیم‌الممالک

برادر مهربان من کاغذی از عالیجاه میرزا علی نقی رسید که حاشیه آن را هم شمانوشته بودید باین مضمون که مشارالیه نه جزء صاحب‌منصب سفارت حساب شده است و نه جزء متعلم، خیلی درست نوشته است. من هم در حالت او بی‌حیرت نیستم و نمیدانم او چه کاره است. عجالة که صاحب‌منصب سفارت است و شب و روز در سفارتخانه منزل و خوراک دارد باید مثل سایر صاحب‌منصبان شما اخراجات بگیرد.

بشما و اجزای شما اخراجات یکسال و نیم داده شد. از روز رفتن که یازدهم ذیقعدة الحرام لوی ٹیل ۱۲۷۲ بوده باشد لغایت یازدهم جمیدی - الاولی بیلان ٹیل ۱۲۷۴ و تنخواه آن را نریمان خان آورد. طلب میرزا علی نقی از بسابت اخراجات در این یکسال و نیم از قرار سالی دو بیست تومان که روز اول قرار شد و برات صادر گردید سیصد تومان میشود. دو بیست تومان روز رفتن بصیغه اخراجات گرفته است و یکصد تومان هم میبایست از تنخواه انفاذی بانریمان خان دریافت کند. اینک دو بیست و هفتاد تومان باسم او برات صادر و تنخواه آن در جزو تنخواه سفارت ارسال شد باین خیال بود که او از سفارت قطع علاقه کرده است و بمدرسه رفته است هشت ماهه خرج متعلم باو داده شد حالا که او در سفارت است زیادتر از یکصد تومان طلب ندارد و من او را

۱- نریمان خان پسر سلیمان خان سهام الدوله مسیحی، مترجم وزارت امور خارجه، مستشار سفارت ایران در پاریس و بعدها سفیر ایران در وینه که ملقب به قوام السلطنه بود.

صاحب‌منصب سفارت میدانم تا روزیکه مثل میرزا احمد^۲ و میرزا رضا^۳ او هم بمدرسه برود آنوقت اخراجات او از قرار سالی چهارصد تومان داده خواهد شد. یکصد تومان هم بعد از وضع رسوم موجب ششماهه اول هذه السنه - بیلان نیل او بود که با نریمان خان انفاد شد. ششماهه ثانی را هم آقا اسمعیل^۴ گفته است در طهران داده شود البته بپدرش داده میشود.

حاشیه بخط میرزا آقاخان: «یقین یقین میرزا علی نقی وزیر امور خارجه نمیشود و در صاحب‌منصبی سفارت هم هیچ نخواهد فهمید اما اگر حکیم بشود محتاج الیه من و همه مردم خواهد شد. شما هم او را بی جهت معطل نکنید و سرش بدهید برود تحصیل نماید و کسب علم طب نماید والسلام ۲۴ ذی حجه الحرام ۱۲۷۲»

۲- صدراعظم نام پدر را بجای پسر گرفته است مراد میرزا حسین پسر میرزا احمد - افشار طبیب است که برای تحصیل طب بپاریس فرستاده شده بود. این شخص اولین کسی است از ایران که دکتر در پزشکی از دانشگاه پاریس شده است.

۳- مراد میرزا رضا دکتر پسر میرزا مقیم مستوفی علی آبادی است که پس از شلیمر معلم طب فرنگی دارالفنون شد.

۴- آقا اسمعیل پدر مرحوم حکیم الممالک است.